

Kitaaba Daani'el – Lakkoofsa Sagaaltamii Sadii

Mul'isa Raajii Roomee Raajii Sadeen Ishee: Waaqeffannaa Warra Durii irraa gara Dogoggora Ammayyaatti

Jeff Pippenger
2024-02-26

Kitaabni Daani'eel mul'isiti aragtiicha kan dhaabu Roomaa akka ta'e; hubannoon sunis yeroo seenaa Milerotaa keessatti yeroo William Miller dhugaa kana adda baase keessatti Pirootestaantotaatiin mormame. Guyyoota dhumaattis ammallee aragtiicha kan dhaabu Roomaa dha; har'as Adventizimiin Laa'odiqeyaa ilaalcha Pirootestaantii kufe, jechuun saamtoonni saba kee Antiochus Epiphanes ta'u, ni deeggara. Sabni kakuu kan seenaa Milerotaa keessatti darbamanii turan dhugaa isuma kana morman; dhugaan sunis amma sabni kakuu guyyoota dhumaa, kan amma darbaa jiru, ni morma. Solomoon akkana jedhee gaarii dubbate:

Wantiin ture, isatu waan ta'u; wantiin hojjetame immoo, isatu hojii ta'u; aduudhaan gaditti wanti haaraan tokko iyyuu hin jiru. Wanti tokko, “Kunoo, kun haaraa dha” jedhamee irratti dubbatamuu danda'u ni jiraa? Inni durii jalqabuma irraa ture; innis nu dura ture. Lallaba 1:9, 10.

Akka raagaa dubbatameen, Roomiin mul'ata sadii qaba; mul'anni inni jalqabaa fi inni lammaffaan amaloota isa sadaffaa ibsu, dhugaanis ragaa lamaatiin ni jabaatti.

Garuu yoo si hin dhageenye ta'e, namoota tokko yookaan lama dabalatee of biraa fudhadhu; akka afaan dhugaa-baatota lamaa yookaan sadii keessatti dubbii hundinuu jabaatee dhaabatuuf. Maatewos 18:16.

Amantiin Roomaa waaqeffannaa sobaa ture; waaqeffannaan sobaas amantii dhugaa fakkeessuun dhihaata. Garuu kun akka maallaqa sobaa hubatamutti fakkeeffama jechuu miti; waaqeffannaan sobaa dhugumaan amantii dhugaa fakkaachuu hin qabu. Haa ta'u malee, raajii keessatti amala fakkeeffamaa qaba. Magaalaan Roomaa Yerusaleemii fakkeessituu dha; mana qulqullummaa ishees (Pantheon) mana qulqullummaa Yerusaleem keessa ture fakkeessituu ture. Sirni waaqeffannaa sobaa hin qulqullaa'in, hamaa fi seexanawaa dha; garuu kun hojiiwwan amantii fakkeeffamaa Seexanaa bakka bu'a. Mataan amantii Roomaa waaqeffannaa sobaa qabu maqaa Pontifex Maximus jedhuun waamama ture. “Pontifex Maximus” jalqaba irratti Roomaa durii keessatti luba mootummaa amantii Roomaa olaanaa agarsiisa ture; ka'umsi isaas mootummaa Roomaa yeroo jalqabaa Republikii Roomaa durii irraa eegala. Yeroo dheeraaf aangoo mootummaa fi amantii wajjin walqabatee, dhuma irrattis maqaa har'a Phaaphaasiin Mana Kiristaanaa Kaatolikii Roomaa keessatti itti fayyadaman ta'ee guddachaa dhufe.

Maqaan lubaa olaanaa Roomii waaqeffannaa ormaa Pontifex Maximus ture; innis akkasuma maqaa lubaa olaanaa Roomii paappaasummaa ture, jechi kunis jecha Laatiinii “Phaaphaasii Olaanaa Hundarra Guddaa” jedhu dha. Inni luba olaanaa amantii mootummaa Roomaa, keessumaa waaqeffannaa waaqa Juupitarii, ture. Pontifex Maximus aangoo fi itti gaafatamummaa amantii

guddaa qaba ture; isaanis sirna amantii garaagaraa to'achuu fi akka lakkoofsi guyyaa amantii Roomaa sirnaan hojjetu mirkaneessuu dabalatu. Pontifex Maximus mataa Kolleejjii Phaantiffotaa (Collegium Pontificum) ture; kunis garee luboota sirna amantii Roomaa hiikuu fi eeguu irratti itti gaafatamummaa qaban ture.

Lubni olaanaa Roomii warra waaqeffannaa tolfamoo fi Roomii paaphaasummaa lamaan iyyuu Pontifex Maximus ture; kanaafuu maqaan aangoo ol'aanaa Roomii ammayyaa immoo akka uumama isaatti Pontifex Maximus ta'a. Amantiin Roomii warra waaqeffannaa tolfamoo waaqeffannaa tolfamoo ture; amantiin Roomii paaphaasummaas waaqeffannaa tolfamoo ture, ammas ni ta'a; garuu himannaa Kiristaanummaatiin haguugamee; amantiin Roomii ammayyaa isa guyyaa dhumaa irrattis waaqeffannaa tolfamoo ta'a, himannaa Kiristaanummaatiin haguugamee.

መንግሥተ ሮሜ ናይ ኣረግዑያን ሆነ ናይ ጳጳሳዊ ሥርዓት፣ በሙሉ ሥልጣን የሚገዙበት የተወሰነ ዘመን ነበራቸው። ኣረግዊት ሮሜ በዳንኤል ምዕራፍ ኣሥራ ኣንድ ቁጥር ሃያ ኣራት ያለውን የዘመን ትንቢት በመፈጸም፣ ለሦስት መቶ ስድስ ዓመት በሙሉ ሥልጣን ልትገዛ ነበር።

ఓం ఆయన సమధనముగ వేరదేశ్శ్రీని అత్యంత సుసంపన్న నీధనములతోనీకీ వేరవేశించును; అతని వీతరులు చేయనీడనీని, అతని వీతమహాలు కూడ చేయనీడనీని అతడు చేయును; దోవీడీనీ, లూటినీ, సంపదలను వరీమధ్య చిందించును; అమను, దృఢకీటలమద తన యుక్తులను ఒక కలమువరకు సంకల్పించును. దనీయేలు 11:24.

Mata-dureen keeyyata afurtama-afurii Roomaa warra waaqeffannaa ormaa ti; sababiin isaas isaan keeyyata kudha jaha keessatti mata-duree ta'anii, hanga keeyyata soddonii tokkootti mata-duree ta'anii itti fufu. Keeyyatoota kana barruulee dhufan keessatti addatti ni ilaalla; garuu asitti wanti nuti salphaatti agarsiisaa jirru, raajichi Roomaan warri waaqeffannaa ormaa waggoota dhibba sadii fi jaatamaaf mootummaa ol'aantummaa guutuu qabuun akka bulchan adda baasee ibsuudha; kunis Roomaan "yeroo tokkoof" "masaraa jajjaboo irratti" "mala isaanii raawwachuu" isaaniitiin bakka bu'eera. Jechi "irratti" jedhamee hiikame dhugumatti "irraa" jechuun hiikama; keeyyatichis Roomaan addunyaa "masaraa jajjaboo irraa," jechuun Magaalaa Roomaa irraa, akka qajeelchitu, akkasumas "yeroo" tokkoof akka akkas gootu dubbata; "yeroon" kunis waggoota dhibba sadii fi jaatama dha.

Roomiin Waaqeffataa lola Actium keessatti, bara dhaloota Kiristoos dura 31tti, bulchiinsa ol'aanaa jalqabe; hamma bara dhaloota Kiristoos booda 330tti immoo akkasuma ol'aanaan mootummaa gaggeessaa ture; yeroo sana Constantinus teessoo mootummaa sanaa iddoo jabinaa Magaalaa Roomaa irraa gara Magaalaa Constantinopletti geesse. Sana booddee mootummaan sun kufaatii isaa hammaataa beekamaa jalqabe. Magaalaan Roomaa Roomii Waaqeffataa keessatti raajii keessatti "iddoo jabinaa" turte; yeroo inni magaalaa sana irraa bulchaa turettis kan hin mo'amne ture. Lola aangoo Constantinus geeddaree sana booddee dhufe keessatti, Magaalaan Roomaa kaayyoo haleellaa Genseric fi gosoota barbarii weerartoota taate; isaanis buufatawwan afran jalqabaa Mul'ata boqonnaa saddeet keessatti bakka bu'aniiru.

এই কারণেই দানিয়েল অধ্যায় ১১, পদ ৩১-ত, “বাহুবলিক” (পৌতলকি বোম), যবিলিক পাপাস্বরূপ ক্షমতাক সম্বন্ধন কৰি উঠিছিল, প্ৰথম “বলৰ পবতিৰস্থান” অপবতিৰ কৰিলি।

ৰোম নগৰীয়াই পৌত্তলকি আৰু পোপীয়—উভয় ৰোমৰ বাবেই ভাববাণীমূলক “বলৰ পবিত্ৰস্থান”; কয়িনো ৩৩০ চনত, পৌত্তলকি ক্ৰমতা কনষ্টান্টিনোপললৈ স্থানান্তৰিত হোৱাৰ লগে লগে, ৰোম নগৰী উদীয়মান পোপীয় ৰোমৰ হাতত এৰি দিয়া হৈছিল। এই কাৰণেই প্ৰকাশিত বাক্য অধ্যায় ১৩, পদ ২-এ কৈছে যে ড্ৰগেনে (পৌত্তলকি ৰোমে) পোপীয় ৰোমক তাৰ “আসন” দিছিল। “আসন” হৈছে য’ৰপৰা কোনো শক্তিয়ে শাসন কৰে; আৰু ৫৩৮ চনৰ পৰা ১৭৯৮ চনলৈকে, পোপীয় ৰোমে পৰম প্ৰভুত্বৰ সৈতে শাসন কৰিছিল, যেনেকৈ পৌত্তলকি ৰোমেও “একাল”-ৰ বাবে পৰম প্ৰভুত্বৰ সৈতে শাসন কৰিছিল।

Raajiin yeroo murtaa’e tokko adda baasa; yeroo sana keessatti Roomaan waaqeffannaa ormaa fi Roomaan paaphaas ol’aantummaa guutuu ni mootummaa turan; yeroo akkas godhanittis teessoo aangoo isaanii irraa, jechuunis Magaalaa Roomaa irraa ta’ee ture. Injifannaan hin cabsamne kan Roomaa waaqeffannaa ormaa yeroo isaanii Magaalaa Roomaa keessaa ba’anitti xumurame; kunis xumura waggoota dhibba sadii fi jahaatamii ta’ee, lakkoofsa afurtamaa fi afur keessatti “yeroo” jechuun bakka buufame dha. Akkasumas yeroo mootummaa paaphaas waggoota kuma tokkoo fi dhibba lamaa fi jahaatamii 1798 keessa xumurametti, Naapoliyoon paaphaasiin Magaalaa Roomaa keessaa akka baafamu godhe; innis biyya alaa keessatti baqateeti du’e.

Roomeen buttaa fi Roomeen Paappaasummaa, Roomeen ammayyaa bara dhumaa keessatti yeroo raajii murtaa’e tokkoof mootummaa olaantummaa guutuu akka qabaattu ni dhaabu. “Yeroon kana caalaa hin jiru”; garuu yeroo ari’atama paappaasummaa bara dhumaa kan murtaa’e, seera Dilbataa yeroo dhiyooti Ameerikaa keessatti dhufu irraa jalqaba; yeroo qorannoon namootaa cufamutti, yeroo Miikaa’el ka’ee, “Inni jal’aan, ammas jal’a haa ta’u; inni xuraa’aanis, ammas xuraa’aa haa ta’u; inni qajeelaan, ammas qajeelaa haa ta’u; inni qulqulluunis, ammas qulqulluu haa ta’u” jedhee labsutti itti fufa.

Roomaan warraaqsa waaqeffannaa keessaa bulchite kan Roomaa keessatti, seenaa ishee dhiigaatiin guutame keessatti, Kiristaanota Koloseemii keessatti ari’atte; akkasumas seenaa barreessitoota Kiristaanaa keessaa muraasni yeroo bara dukkanaa bulchiinsa paappaasummaa keessatti wareegamtoonni miliyoona dhibba tokko paappaasummaadhaan ajjeefaman jechuun tilmaamanii jiru; garuu paappaasummaan himannaa sana ni morma, tilmaama sunis gara miliyoona shantamaatti ni kaa’a. Roomaan waaqeffannaa keessaa fi Roomaan paappaasummaa lamaan isaanii iyyuu amanamtoota Waaqayyoo ari’ataniiru; Roomaan ammayyaas bara dhumaa keessatti saba amanamaa Waaqayyoo ni ari’atti.

“Baay’een isaanii ni hidhhamu; baay’een isaanii jireenya isaanii baraaruufta magaalalee fi gandoota irraa ni baqatu; akkasumas baay’een isaanii dhugaa ittisuuf dhaabatani maqaa Kiristoosiif shahiidota ni ta’u.” Selected Messages, book 3, 397.

Yeroo addunyaa to’achaa turte keessatti Roomiin waaqeffannaa mootummaa alaa danqaa lafa keessaa sadii mo’atte. Roomiin Paappaasummaa isheenis yeroo addunyaa to’achaa turte keessatti danqaa lafa keessaa sadii mo’atte. Roomiin ammayyaa bara 1989 Mooticha Kibbaa (Tokkummaa Sooviyeetii amantii-hin-jirre) mo’atte; itti aansuudhaanis yeroo dhiyoo keessatti seerri Dilbataa dhufu irratti biyya ulfina qabeettii (Ameerikaa) ni garagalchiti. Sana booddee Gibxiin (guutummaa addunyaa) ni mo’atti.

“Hawaasni hundi gara gurguddaa lama keessaatti qoodamaa jirti; warra abboomamanii fi warra abboomamuu didan. Nuyi keessaa gosa kami keessatti argamna ree?”

“Warri kan ajajawwan Waaqayyoo eegatan, warri dubbii afaan Waaqayyoo keessaa ba’u hundumaan jiraatan malee buddeena qofaan hin jiraanne, isaan waldaa Waaqayyoo jiraataa ta’u. Warri Antikiristoosin duukaa bu’uuf filatan, isaan mootummaa ganticha guddaa jala jiran. Alaabaa Seexanaa jala hiriirani, seera Waaqayyoo cabsu; warra kaan illee akka cabsan geggeessu. Isaan seerota mootummootaa akkasitti bocuuf yaalu; namoonni mootummaa lafa irratti argamuuf amanamummaa isaanii akka mul’isan, seerota mootummaa Waaqayyoo irra tarkaanfachuudhaan.”

“Seexanni yaada namaa gaaffilee barbaachisummaa hin qabneen irraa garagalchaa jira; kanaafis isaan dhimmoonni ulfina guddaa qaban mul’ata ifaa fi adda ta’een akka hin argine taasisa. Diinni mootummaa addunyaa guutuu kiyyoo isaatiin qabuuuf karoora baafachaa jira.

“Addunyiiin Kiristaanaa jedhamu teessoo hojiiwwan gurguddoo fi murteessoo ta’anii ta’uuf jira. Namoonni aangoo keessa jiran, akka fakkeenya Phaaphaasii hordofanii, seerota qalbii namaa to’atan ni baasu. Baabilon saboota hundumaa daadhii dheekkamsa ejja ishee keessaa dhugsiisti. Sabni hundinuu dhimma kana keessatti ni hirmaata.” Manuscript Releases, volume 1, 296.

Dhugaa biyya ulfina qabeettii jedhu kan Daani’el boqonnaa kudha tokko lakkoofsa afurtamii tokko keessatti mallattoo Ameerikaa ta’uu ishee ibsu ittisuudhaaf, Leencichi qomoo Yihudaa isa ta’e, barattoota raajii guyyoota dhumaa biratti qajeelfama raajii hojii irra oolmaa sadii qabu baneef. Ifni lakkoofsota ja’a dhumaa sanaa, seenaa “isa yeroo hunda” jedhamuun macaafa Daani’el keessatti bakka bu’ee jiru, akkuma lakkoofsa soddonii tokkoo Daani’el boqonnaa kudha tokko keessatti ibsame, gara lakkoofsota ja’a dhumaa boqonnaa sanaatti hojii irra oolchuudhaan hundeeffameera. Dhugaan bu’uuraa inni tokko sun (“isa yeroo hunda”), inni furtuu bu’uura raajii Miillar ta’e, akkasumas bu’uura raajii guyyoota dhumaa uumeera. Bu’uuri Miillar humnoota lama barbadeessitoota ta’an, jechuunis waaqeffannaa ormootaa fi paaphaasummaa, kan saba Waaqayyoo ari’atan irratti hundaa’ee ture; bu’uuri guyyoota dhumaa immoo humnoota sadii barbadeessitoota kan saba Waaqayyoo guyyoota dhumaa keessatti ari’atan irratti hundaa’a.

Dabalni beekumsaa Daani’eel boqonnaa kudha tokkoffaa keeyyata jahan dhumaa keessatti bakka buufame, kan beekumsi dabalee bara 1989tti dhufe agarsiisu, akkasumas kan laga Hiddeqeltiin bakka buufame, diinota dhugaatiin mormame. Mormiin sun hubannaa qajeelfama raawwii raajii yeroo sadiitti hojiirra oolu gesse; kunis jalqaba irratti akka raawwii yeroo sadiitti mootummaa Roomaatti beekame; mootummaa Roomaanis mata-duree mul’ata seenaa raajii hundeesse dha.

Iddoo hin jirretti, sabni ni badu; inni seera eegu garuu, inni gammadaa dha. Fakkeenya 29:18.

Hojiirra sadii mul’atawwan Roomaa sanaa akka amantiin Roomaa warra waaqeffannaa fi Roomaa paaphaasummaa waaqeffannaa ta’e, akkasumas akka amantiin isaanii nama maqaan isaa Pontifex Maximus jedhuun bulfamuu ni beeksisa. Mul’atawwan Roomaa lamaan sun akka humnoonni teessuma lafaatiin sadii yeroo murtaa’eef ol’aantummaadhaan bulchuu isaanii dura irraa kaafaman, akkasumas akka magaalaa gaara torba qabdu Room jedhamtu irraa bulchan, isheenis iddoo humna

Armagedoonitti akka geeffamtu godha. Inni “Fakkeenya Bineensaa” addunyaa guutuu irratti mul’atuudha; kunis mallattoo walitti makamuutti Waldaa fi Mootummaa agarsiisuudha. Mataan isaa Phaantifeeks Maaksiimus dha; inni Magaalaa Roomaa keessaa, isa teessoo aangoo isaatii ta’e irraa bulcha. Aangoon mootummaa nama cubbamaa Tokkummaa Mootummoota Addunyaatiin ni kennamaaf; addunyaanis humna dirqisiisaa Ameerikaa Gamtoomaniin sirna sadii qabuu, ta’us lama ta’e, kan mormituu Kiristoos sana fudhachuuf ni dirqifamti. Kanaafuu, akkuma Roomaan waaqeffannaa waaqolii (jawwee) Mul’ata boqonnaa kudha sadii, lakkoofsa lama keessatti paphaasummaadhaaf “humna isaa, teessoo isaa fi aangoo guddaa” kennite, Ameerikaan Gamtoomanis, akka fakkeenya Roomaa waaqeffannaa waaqolii taateetti, hojiiwwan sadii wal fakkaatan kana Roomaa ammayyaatiif raawwatti. Teessoon ishee Vaatikaan Siitii keessatti, magaalaa gaarran torbaa qabdu Roomaa keessa jira; aangoon ishee Tokkummaa Mootummoota Addunyaa dha; humni ishee immoo Ameerikaa Gamtoomani. Waliin ta’anii addunyaa gara iddoo paphaasummaan “dhuma isaa ni ga’a, namni isa gargaarus hin jiru” jedhuutti geessu.

Nuyi qo’annaa kana barruu itti aanu keessatti itti fufna.

अठां दूतान् महानदी यूफ्रेटसि उपरनिजि पात्र ढाललिा; तहाँर जल शुष्क होइगला, याते पूरवदकिर राजामानङ्कर मार्ग प्रस्थुत होइपारे। और मुं देखलिा जे, व्याघ्रकुल समान तीनअशुचिआत्मा नागर मुखरु, पशुर मुखरु, और मथिया भवषियदबकतार मुखरु बाहारलिा। कारण सेमाने दुष्टात्मानङ्कर आत्मा, जे चमत्कार करन्ति, और पृथिवीर राजामानङ्क तथा समग्र जगतर राजामानङ्क नकिट जाइ, सर्वशक्तमिान् परमेश्वरङ्कर सेहमिहान् दनिर युद्ध नमित्ति ताहामानङ्कु एकत्र करबिर नमित्ति। देख, मुं चोर समान आसुचिा धन्य से, जे जाग्रत रहे और नजि वस्त्र रखे, याते से नग्न होइ न चले, और लोके ताहार लज्जा न देखन्तु। और से ताहामानङ्कु इब्रानी भाषारे हारमागेदोन नामक स्थानरे एकत्र करलिा। और सप्तम दूत नजि पात्र वायु-मण्डलरे ढाललिा; तब स्वर्ग-मन्दरिउ, सहिसनरु, एक महान् शब्द नरिगत होइ कहलिा, “समाप्त होइगला।” प्रकाशति बाक्य 16:12-17।